

ЧАСОПИСЬ
для
руських родин.
Виходить щодня
крім днів по-
неділях і святах.

БУЖОВИНА

Редакция і ад-
міністрація в Чер-
нівцях ул. Пе-
тровича ч. 2.
Передплата
10 ар.

Галицькі вибори перед радою державною.

III.

Дискусія над наглядними внесеннями в справі надужити виборчих закінчила ся дня 8. с. м. Голосованя поіменного над постулятом тих внесень (щоби вибрати окрему комісію парламентарну) не було завдяки інтерпеляції неопціненого в таких дразливих квестіях Давида Абрагамовича, котрий покористувавши ся внесенем Молодочехів, — щоби внесення наглядчі приділити комісії легітимацийній — уважав се внесенне за дальше ідуче, як наглядчі внесення і піддав его наперед під голосоване. Така інтерпеляція регуляміну викликала живі протести в палаті, а ліберали і націоналі німецькі опустили з обуренем і демонстраційно палату послів. В наслідок сеї інтерпеляції регуляміну оминено поіменне голосоване. Наглядчі внесення не були би мали за собою більшости двох третин голосів, отже були би упали, але все таки при поіменнім голосованю неодному послю було би може ніяково вудушити з себе потрібне правительству вотум, а так при ужитю крутарекого фортелю пішло все гладко.

Промавляли: Странський, ставляючи хитре внесенне молодоческе, Дашинський, Євг. Абрагамович, а яко генеральні бесідники: о. Таячківч і Нілевський. Хід дискусії був такий:

Внесенне молодоческе.

Пос. Странський поставив внесенне, щоби внесення Окуневого і Дашинського передати комісії легітимацийній. Відтак зачав доказувати, що треба мати довіре до правительства (Голоси соціалістів: Ага тепер говорите о довірю!), що найвідповідійше такі справи полагувати в соїмі галицькім, що треба судам віддати порішене в справі надужити, та вкінці, що всі атаки звернені против кола польского задля

его визнатного становиска в парламенті. (Очевидно такі енципціи Молодочехів були живо оплескувані Поляками, а праса польска констатує, що Молодочехи віддали правительству і колу польскому знакоміта przysługę, та що між колом а чеськими послами *zadzierzgnięty został silny węzeł.*)

Голоси польского соціаліста Вірменина.

Дашинський признав, що в Галичині веде ся борба о добуте прав суспільних і політичних. З одної сторони стають до борби організації польских і руских сторонництв людючих, а з другої коло польске, правительство і ерархія духовна. Наколи правительство солідаризує ся з колом, то разом з ним муєть брати одвічальність за всі провини. Чотири єпископи галицькі тероризують люд при помочи клятви церковної, а власти толерують се надужите. Доказом справа Стояловского. Гр. Бадені говорив о низькім ровені просвіти в Галичині. В 1893 р. сказав цесар виразно в Ярославі, що край є взірцево адміністрований та що его розвиток підносить ся. А яке величезне мантийство заінспенено в р. 1894 р. з нагоди вистави краєвої. Всі газети розписали ся, що Галичина стоїть під взглядом культурним на рівні з прочими краями, а тепер виступає Бадені з таким непатріотичним висказом, що Галичина не просвічена і що для неї не вистають обовязуючі закони.

Наш край стоїть низько під иньшим взглядом, іменно коли такий гр. Дідушицький, за котрим стоїть 34 добре відчислених виборців, сьміє відмавляти права промовляти бесідникови, за котрим стоїть 23.000 виборців. Девять соток шляхтичів висилає тут 20 послів і та нечисленна кліка галанасників висилає цілий край і всі жерела доходу заграбує для себе, очевидно в тій цілі, щоби їх використати рабунково і зничити. (Антисеміти зачинають накликувати: А жида?) Можу говорити зараз і про жидівских лихварів і глитаїв. Таж Бадені а жида то

одна рука! Ціла сила по містах не опирає ся на нічим иньшим, як лиш на банковій шайці жидівско-християнській. (Тут антисеміти зачинають докоряти бесідникови, що за лагідно відзиває ся о жидах, а послі соціалістичні перечать і севарять ся з антисемітами).

По наведеню кільканацяти случаїв ярких надужити виборчих, заперечив бесідник висказови Дідушицького, що агітатори соціалістичні ширять між людом байки. О тих байках Дідушицький знає багато розповідати а певно чув їх від свого фірмана, бо лиш на сім обмежає ся цілий контакт Дідушицького з людом. (Веселість). Дідушицький назвав мене космополітом. Я ним не є, я ліпший патріот, а ніж граф з цілою шляхотською клікою разом. В наших рядах нема таких панів, котрі сотки тисячів гроша тяжко заробленого хлопями прогрівали одной ночи в джокей-клубі. Отсе правдиві космополіти ті пані з джокей-клубу. Они вигадали потрібну дьяльність, они корять ся перед царем і ддятого ми ліпші патріоти.

Дальше звернув ся до поведеня Молодочехів. Супротив тих страшних фактів промова Странського звучить по езутски (Соціалісти чеські кличуть: Ганьба!) Двохвостий чеський звір став ся тепер і двоязичний, а хоч лев ще крикоре, то всі знають, що вже дав ся запрячи до воза гр. Баденього. Чи се такі давні часи, коли ви, Чехи, стогнали у вязницях, а нині бете оплески Дідушицькому, котрий є персоналіфикацією реакції. (В палаті великий заволот і гамір). Закінчив свою промову тими словами: „Кроваві мари помордованих хлопів галицьких так довго будуть блукати ся по тім будинку, доки правительство не порішить, щоби та байка, яку розповів Дідушицький, що войско з людю не хоче уживати зброї на братів і батьків, стала ся дійсною. Уважайте, щоби се оруже не звернуло ся против вас. Коби та байка здійснила ся! Тоді аж ми замовкнемо з своїми жалобами“.

Пос. Євг. Абрагамович старав ся доказати, що Поляки не беруть одвічальности за

37)

ЗАЛІСЄ.

Повість

ОСИПА МАКОВЕЯ.

(Дальше).

— І ви?

— Очевидна річ, що і я, бо знаю, що ви не схочете мені перешкаджати в роботі. Хіба чоловіка дістанете неласкавого.

— Що ви о якихсь чоловіках говорите? Я й не думаю, а ви пригадуєте.

— Тепер не думаєте, але небавом прийде ся вам доконче о тім подумати.

— Щоб не стати старою панною?

— Розуміє ся. По що дівувати, як можна вибрати у цілій громаді мужчин чоловіка відповідного до подружа?

— Дайте спокій! Не говоріть таке!

— Добре, я не буду таке говорити. Але правда, панно Маню, що в потребі колісь буду міг числити на вашу прихильність до мене, чи властиво до громади?

— А як би і до вас? Чи не можна мені?

— Але-ж і овнім. Дуже вам буду вдячний. Оно то справа приязни поміж мо-

лодим нежонатим мужчиною і панною — взагалі досить непевна і я в ту приязнь не дуже вірю, але здає ся мені, що на сьвітї і така приязнь є, а бодай повинна бути. Розумієте, пані? Приязнь а не любов. Приязнь то чувство далеко више і достойнійше, як любов, бо приязнь не основана на інтересі, на бажаню безусловного посіданя себе, а любов самолюбна, то контракт серцевий поміж двома людями.

— Отже ви в таку приязнь, як кажете, в загалі не вірите? Здогадуєте ся лише, що й она можлива?

— Не бачив я такої приязни, отже не знаю певно.

— А я вірю в ню!

— То дуже гарно. Але я читав раду одного гумориста, як випробувати таку приязнь; він каже: нехай лиш ті приятелі, т. є. він і она, обоє молоді, остануть ся на самоті на десять хвиль, то певно забудуть за свою приязнь і стануть цілувати ся, як залюблені.

— То досить сумно...

— Що сумно? То, що цілують ся? Противно, се дуже весело...

— Певно-певно — усміхнула ся Маня — але сумне, бачите, се, що ми такі слабкі,

такі самолюби! О приязни говоримо і пишемо і навчаємо других, а прийде ся в практиці: ми або зовсім байдужі або пристрастні. Дві крайности, а золота теорія о приязни і лишає ся собі теорією.

— Хто-ж, як не жінки, майстри в тім — в байдужности або в любови? Таким холодними, немилосерно байдужими, як они нераз чинять ся, лише й они потраплять бути.

— Стара казка, пане! „die Weiber werden zu Nuäpen“ — правда?... Або ангел або чорт! А ми ні ангели ні чорти, а люди такі самі, як ви. Вміємо любити, отже муємо вміти і ненавидіти — одно з другим дуже часто тісно злучене — а коли ви кажете, що мужчини не вміють бути такими немилосерно байдужими, як ми, то очевидно муєте признати, що не вміють так само і любити когось чи щось, як ми. Значить, они ні теплі ні зимні, або вигорілі вулкани, або може нестоплений лід... А що се так у мужчин не єсть, то я маю доказ на вас самих. Як ви в осени сумували по своїй судженій, а як ви тепер уже значно збайдужіли! Що, неправда?

— Правда ваша! Не думаю вже так часто о своїй пригоді, як перше.

поведене поодиноких урядників і органів правительствених в Галичині. Так само не суть одвічальні за нужду моральну і матеріальну краю. Повторив байки про агітації радикальні і соціалістичні в Галичині, оклеветав руске духовенство і закінчив розрухами в Ходорові, котрі після его гадки суть плодом з зерна, засіяного в часі виборів.

Генеральні бесідники.

Пос. о. Танячківський зазначив льояльність народу руского. Називають послідними часами незалежних Русинів сторонництвом радикальним. Коли під тою назвою розуміє ся таких, що бажають допомогти всіма силами народові і селянству, то бесідник годить ся на сю назву, але рішучо відпирає закиди тих, що хотять в сей спосіб представити Русинів анархістами і ворожбниками.

Дальше розповів сегорічні практики виборчі. В намісництві львівськім отворено формальне бюро до бранки. Кожний кандидат, що хотів захоронити себе перед завзятым побороюванем, мусів ставити ся в тім бюрі намісництва до бранки або на іспит. Коли в намісництві „адюстирунок“ добре випав для компетента о мандат посольський, то відслано его до гарнізону, а староста дістав наказ перевести вибір інкамерованого кандидата. (Веселість.)

Рішучо заперечив, мов би руске духовенство підбурювало нарід з проповідниць. Рускі сьвященники поясняли народові, що й він зачисляє ся до горожан держави та повинен вповни користувати ся своїми правами.

Президент міністрів ужив вчера кілька разів висказу: розбішена товпа. Бесідник є початкующим парламентаристом, але радив би не уживати того рода висказів. Згода Поляків з Русинами може настати, але тільки на шляху правдивої свободи християнської і справедливости. Поставлені внесення змагають до охорони свободи виборчої, тож і повинні бути прийняті.

Пос. Мілевський полемізував з висказами Дашинського, а на доказ тероризму розповідав про вибори Дашинського і Шаєра. Зійшовши на темат економічного положеня краю, догадував, що в Німеччині основою і одиницею економічною є посілість селянська, а в Галичині менша посілість шляхотська. (Всім польським економістам мріє завсідди перед очима *dworek szlachecki!*) На доказ патріотизму покликав ся бесідник на вибір Леваковського, з котрого показало ся, що польському народові не подобав ся протест Леваковського против відданя чести покійному цареві.

Голосованє.

Перед голосованем наступили деякі фактичні спростованя, перебивані іронічними замітками многих послів. Між иньшим простували послі Барвінський і Охримович, що они не суть інкамерованими Русинами.

Дашинський вніє, щоби голосованє відбувалось поіменно. Се внесенє прийнято, і тоді то для ратованя ситуації вигадано такий фортель. Президент Катрайн заявив, що піддасть під голосованє внесенє Странського. В палаті відізвились протести, а пос. Штайнвендер рішучо спротивив ся такому трактованю справи. Давид Абрамович старав ся доказати, що слушність по стороні президії. На се заявив Штайнвендер, що позаяк відобрано послам можливість заявити їх погляди на справу голосованем, то виходять з салі. Численна громада німецьких послів вишла демонстраційно з салі, — по чім значною більшістю прийнято внесенє Странського.

Таким чином дебата над наглячими внесеннями в справі надужить виборчих закінчила ся ухвалою відкидаючою жаданя внескодавців. Внескодавці жадали, щоби парламент вибрав спеціальну комісію для розсліду піднесених закидів, а більшість парламентарна ухвалила передати оба наглячі внесення комісії легітимацийній. Тою ухвалою не лиш виратовано з прикрої ситуації тих, на котрих совісти тяжить вина всіх надужить виборчих, але й запевнено їм всяку безкарність, бо комісія легітимацийна, не маючи атрибуцій власти слідчої, орікає довільно, чи дотичний вибір має бути зверіфікований чи ні. Немила справа находить ся в „своїх“ руках і вже не занепокоить членів кола польского, бо в найгіршій разі буде можна верифікацію одного або другого мандату відкладати через довгих шість літ.

НОВИНИ.

Чернівці, дня 13-го цвітня 1897.

Подорож цїсаря до Петербурга. На сам руский Великдень, 25. цвітня, вибирає ся цїсар наш до Петербурга, щоби віддати гостину цареві Николі II. Цїсаря будуть супроводжати: генеральний адютант гр. Пар, приборчний адютант майор гр. Альберті і ще два війскові. З канцелярії військової поїдуть фельдмаршал-

лейтнант Больфрас, полковник Ванке і Віммер з канцелярії кабінетової: Гаверда. З цїсарем вибере ся і архиснязь Оттон і міністер справ заграничних гр. Голуховський.

З краевого суду. Тутешні авскултанті Ілія Ілясевич і Темістокаль Боканче приділені до окружного суду в Сучаві.

Загальні збори адвокатської комнати в Буковині ухвалили вислати петицію до міністерства справедливости, щоби в Чернівцях утворено висший краєвий суд і два колегіальні суди: у Вижиці та в Радівцях.

З почти. Нова почта в Василеві розпочинає свою діяльність з днем 16. цвітня. Сей уряд буде обнимати громади і обшари двірські Василів, Чунків і Кулівці.

Посада управителя інтернату а заразом інструктора для нагляду учеників отвирає ся при рілнійській школі в Кіпмані. З тою посадою злучена річна пенсія 400 зр. і вільне ціле удержанє. Стараючі ся мають виказати сьвідомства: а) австрійского горожаньства б) віку в) здоровля на підставі лікарських оглядин г) моральности д) знаня рускої мови е) практичного знаня господарства на поли, в огороді і в годівлі товару, ж) дотеперішого занятя. Ті, що покінчили господарську фахову школу, будуть мати першєнство. Поданя вносити до 30. цвітня до виділу краевого Буковини.

Демократичне німецьке товариство уконститувало ся в неділю 11. цвітня в Чернівцях в „Російськім готелю.“ Межи 60 особами, що прибули на ті збори, явили ся тільки два християни і один з них вибраний до нового виділу. Головою товариства вибрали збори черновецького посла др. Бенна Штравхера.

Борба против школи. З Старої Жучки дістаємо від селян письмо зі скаргами на раду громадську і на єї провідника, жида Вольву, що виступають против школи. Тому два роки розширено в Старій Жучці однокласову школу на 4-класову, бо дітий багато (сего року обовязаних до школи 480 дітий). Тому що місяця мало, розширено минушого року школу повищо лиш на двокласову. Громада винаймила хату за 90 зр., давки купила за 40 зр., і т. д., всего видатку мала на 200 зр. Обі класи почали ся рівночасно. Дітий зібрано до обох клас 164. З тих дітий 104 пришло на учителя п. Ілюка; а 60 дітий на старшого учителя п. Яновича. Два місяці ішла наука гладко. Але п. Янович від кількох літ нездужає на задуху, так занедужав і сего року. Всі діти мусів тепер учити п. Ілюк. Яка тут наука можлива? Крім 30 годин праці в

— А видите! — тішила ся дівчина і заохочена своєю реторикою, додала: — Отже коли-б я припустім, хотіла з вами жити в приязні, то се не була би якась диковина, тільки щось зовсім звичайне, чувство таке, за яке соромити ся не треба і яким навіть похвалити ся можна. Ліпше-ж мати приятелів як ворогів і треба шукати собі приятелів.

— Певна річ, се не було би нічо дивне в тім випадку, коли-б я оженив ся і ви вийшли за муж — ми як дві родини могли би жити, хоч знову великі пани з малими не дуже то люблять ся — але коли-б н. пр. я остав ся безженним, а ви вийшли за муж, то вже наша приязнь не подобала би сьвітови...

— Сьвітови... повторила дівчина. — Хто такий сьвіт? Я, ви, мій батько, ваш батько, село і т. д. і т. д. Або той сьвіт ліпший і розумнійший, як я — а тоді повинен і мене розуміти, або той сьвіт гірший і нерозумнійший, як я, а тоді я не маю що на него зважати.

— Закидували ви мені теорію, тепер я вам закину. І я і ви і всі ми числимо ся з сьвітом.

— З розумним — додайте се... Гей,

пане Левіцький, дивіть ся: серна стоїть! Бачите, яка красна?

Тим окликом перебила нараз розмову і не докінчила єї вже і пізнійше.

Серна стояла справді хвилинку поміж деревами, дивила ся на переїзжих, але гнеть скочила і щезла в корчах. Мабуть дзвінки налякали єї найбільше.

— Пора би вже нам завертати до дому, вже смеркає ся — казала Маня.

Микола завернув до дому.

— Мене справді зовсім перестала голова боліти.

— І які ви рум'яні зробили ся на лиці! Оттак ви гарно виглядаєте!

Дівчина видивила ся на Левіцького: — А звичайно то ні, правда?

— Хто-ж вам се каже?

— Ви самі!

— Хочете, видко, компліменту. Сказати вам?

— Ні, ні, не хочу. Але правда, що є красні від мене?

— Є, розуміє ся...

— Брр, які ви нечемні! — засьміяла ся дівчина. — Хто-ж так говорить панні?

— Скиньте мене за то в рив, нехай мене вовки зїдять...

— Ні, не скину, було би шкода... Передовсім я би нудила ся ще гірше, як нуджу ся, а так є з ким бодай поговорити. Знаєте, пане Левіцький, тоді як ми вас стрінули на цминтари в літі, ви мені видали ся якимсь таким мовчливим, занадто поважним... Як мені і не до сьміху було, а та — даруйте за слово — надутість у молодого чоловіка видала ся мені тоді надто претенсіональною.

— А тепер як про мене думаєте!

— Тепер думаю, що годі на перший вид чоловіка судити. Ви казали раз, — я собі то затишила, бо то був комплімент (Маня притім значучо усьміхала ся) — що є люди, до котрих відразу має ся довіре.. Такою ніби-то маю бути я. Ну, видите, про вас я такої думки відразу не мала. Я була вам влячна за співчутє по смерти матери, але... Тепер бачу, що ви можете й подобати ся.

— Кому?

— Навіть паннам, хоч ви їх не любите...

— Навіть паннам! — повторив Славко. — Чи то найвисша ічстанція для молодих

школі мусить п. Ілюк вести ще і книги службові і т. п. Але проте скільки сили стало, п. Ілюк працював і в школі і в громаді. Не подобала ся та праця жидови Вольві, котрий править цілою громадою. Став він підбурювати громаду против школи і писати доноси на учителя до староства. Хвалить ся, що має „добрі плечі“, отже все може зробити, що він крім того має ще й багато людей у своїй кишені, то є люди потакують ему як барани. І так гірка година учителеви з такою купою дівчорі, а ще находять ся люди, що не дають ему спокійно працювати. Так нам пишуть деякі селяни з Старої Жучки, що не дадуть ся Вольві за ніс водити а хочуть підпирати школу і учителя. Дай то Боже, аби они взяли верх над темними людьми в громаді.

Конкурс на посаду молодшого учителя в трикласовій, народній школі в Качиці з німецькою, рускою і польською мовою викладовою розписує повітова рада шкільна в Гурагуморі. Подане треба вносити в урядовій дорозі до 12-го мая с. р.

Повітова конференція учительська для черновецького міського повіту буде радити над такими шкільними справами: 1) Систематичне використання наочного способу науки в реаліях, а іменно а) при науці о землі б) при історії природній і в) при науках природних, як теоретично вияснювати і показувати на практичних примірах? 2) В який спосіб можна приписати дисциплінарні способи ужити так, щоби удержати між шкільною молодіжню порядок і кариєсть? 3) Як треба уставляти теперішні лавки з огляду на зріст дітей і які зміни можна би зробити на лавках?

Против часописів звернув ся черновецький магістрат розпорядженням до своїх урядників, щоби репортерам не уділяли жадних відомостей про магістратські діла. Відай оно не добром пахне там, де потрібна така таємничість...

Ювілей Пипіна. Російський учений, автор „Історії славянських літератур“, Пипін обходив 40-літній ювілей своєї літературної праці. Пипін в своїй згаданій „Історії“ признав повне право самостійного розвою нашій літературі. В пізніших часах, а іменно в своїй полеміці з бл. п. Ом. Огоновским по причині его Історії українсько-руської літератури змінив Пипін дещо свої погляди. Петербургські дневники посьвятити ювілятові дуже симпатичні згадки.

Чим воюють? Тому рік вея кацапско-румунізаторска праса черновецька навзаводи потваряла брехні Бук. Вѣдомостей на нашого чо-

мужчин? Я думаю, що ми, мужчини, не дуже повинні гордитись тоді, коли подобаємо ся паннам... нашим паннам. Ви повинні знати, хто їм найбільше подобає ся?

— Хто-ж такий?

— Мужчина молодий, пристойний і замужній. Може бути притім чоловік безхарактерний і глупий, аби лиш добре гуляв, умів правити компліменти і анекдотами сипав — вже він паннам мусить подобати ся і може собі вибрати хоч яку...

— Красне понятє про нас! — відповіла Маня. — Розчарували ся на одній панні і вже всіх судите однаково. То несправедливо. Ви не знаєте дівчат!

— Розуміє ся, суджу о стілько, о скільки знаю.

— Але-ж ви їх зовсім не знаєте!

— Всіх певно ні, але кількадесять знаю з ріжних сторін і ріжних родин. Ви знов, пані, не думайте, що всі такі як ви. Коли ви кажете, що я можу паннам подобати ся, то хочу вірити, що чей добрими своїми прикметами, характером.

(Дальше буде.)

ловіка, купця Дмитра Грищука з Садагури. Менше-більше в тім самім часі садагурський православний парох Микитович мав дуже неприємний процес зі своїми парохіанами, з котрого виходило, що він, як добрий сьвященик, дуже любить своїх парохіян, але ще більше їх жінки... Бук. Вѣдомости не мали що лишнього до роботи, та взяли сего панотця в оборону. В тій цілі написали ще багато клевет на тих людей, що нібито дали причину до того процесу. Виходило таке, що о. Микитович дуже собі чемний і побожний чоловічок, а лише его парохіани в лиці безбожники. Він і сам думав так про своїх парохіян і навіть заскаржив Дмитра Грищука в суді о богохульство. Про те богохульство писали багато Бук. Вѣдомости, Buk. Post. Gazeta Bucovinei — і хто там ще до сеї чесної компанії належить. Справа Грищука з Микитовичем протягнула ся в суді аж до сего року і закінчила ся тим, що суд увільнив Грищука від обжалованя а на его просьбу виставив ему ще таке свідощтво:

„Ч. 1467. Дмитрови Грищукови з Садагури на его просьбу з 6. марта 1897 ч. 1467 видає ся урядове свідощтво, що карне поступоване, виточене против него на підставі § 110 зак. кар. з причини злочину нарушеня релігії на внесене п. к. прокуратурі з 16. лютого 1897. ч. 1283 — рішенням тутешного суду з 28. лютого 1897 ч. 1290 застановлено і що нема жадної підстави до дальшого судового поступованя против него.

Ц. к. повітовий суд, Садагура, 25. марта 1897. *Трохлетер.*“

Чимже-ж воюють наші противники?

Новий руский театр в Галичині освоює ся в Самборі. Нова дирекція розписує конкурс на 30 драматичних сил, співаків і співачок, капельмайстра, шість музикантів, суфлера і машиніста. Зголошувати ся належить під адресою: Руский театр в Самборі, poste restante, бо дирекція захоче — свое incognito. Доносить о тім *Галичанин*. Чому так скрито беруть ся до того?

За вибори. З Смерековець, жовківського повіту, обжалувала прокуратура чотирох тамошних господарів о публичне насильство. Справа пішла за вибори. Акт обжалованя освоює ся на тім, що підсудні грозили словами підчас виборів: „Кров буде лити ся.“ Крім тої погрози акт обжалованя закидує їм ще, що они посуджували виборчого комісара о сфалшоване виборчих актів і що хотіли ему ті акти відобрати. На лаві обжалованих засіли: Іван Пушкар, Михайло Стахів, Демко Пушкар і Стефан Добросинець. Розправа вела ся перед звичайним трибуналом і тревала три дні. Обжалованих боронили др. Левіцький, др. Добрянський і др. Федак. Они не признали ся до вини, заперечили, мов би хотіли змусити комісара до нових виборів. Зізнаня свідків заперечили також, що обжаловані не грозили словами: „будемо різати, вішати, кров буде лити ся.“ Сі слова потвердив тільки виборчий комісар Понелка. Суд в мотивах вироку був тої думки, що крім комісара всі прочі свідки могли тих слів не чути. Всіх обжалованих засуджено. Іван Пушкар дістав 10 місяців, Стахів пів року а Демко Пушкар і Добросинець по три місяці тяжкої вязниці.

Про убійство Григорія Когута і жени, господарів з Антонівки доносять з Чорткова, що его доконали власні внуки і правнуки убитих, хлопці в віці 15 до 18 літ. Злочинці доконали також рабунгу около 8000 зр.; виновників увязнено.

Хотів зарізати ся гардеробаний черновецького театру Шіцер і розпоров собі живіт — з любови, певно для якоїсь акторки... Тяжко раненого віддали до краєвого шпиталю.

За сірники посварили ся в Топлещі на Угорщині Давид Гелешку і Юрий Соїму. Один другому не хотів дати запалити цигаретку і коли з того прийшло до бійки, Соїму ударив противника ножем і положив его трупом. Розуміє ся, що оба були п'яні.

Дрібні вісти. Руско-народний театр під дирекцією пп. Осипа Поліщука і Михайла Ольшанського тенер в Перемишлі і грає в Замковій

сали. — Бібліотеки товариств „Просьвіти“ і „Наук. товариства ім. Шевченка“ у Львові — отворені кожного вівторка і кожної п'ятниці (винявши сьвята) від години 12. до 1. в полудне. — Ярослав Олесницький, родом з Зарваниці, повіту підгаєцького, одержав в львівськім університеті степеня доктора прав. — В Білій, чортківського повіта, жандармерія арештувала неконцесіонованого еміграційного агента Ружицького, що баламутив нарід, брав від кожного по 75 кр. ніби то на стемпель і так зібрав звиш 200 зр. Агент і гроші находять ся в безпечнім депозиті чортківського суду.

Помер в Старій Соли о. Лев Ясеницький в 81 році життя, батько радника судового Володимира Ясеницького в Чернівцях.

Переписка редакції.

Л. Свич в К. Перший поверх з салею думаємо ставити на теперішних сильних стінах Народного Дому в липни і серпни. Після плану, котрий виробив уже архітект п. Кліка, буде сале мати 100 метрів квадратних, значить на наші потреби буде досить велика. Крім того будуть мати свої поміщення товариства, а два локалі по кілька комнат буде можна винаймати. Річ в тім, аби тепер буковинські Русини прийшли до того пересвідчення, що на ту будову не зложать гроший галицькі Русини, бо они мають свої великі видатки, лише мусимо зложити ми. Маємо надію, що як почне ся вже мурувати, то й охота до складок буде у буковинських Русинів більша. Кошта обчислені менше-більше на 12.000 зр.; на то 6000 зр. дістанемо в червни з лотерії державної; отже починати можемо. На Буковині не повинно бути руского села, з котрого би на ту ціль бодай до двох-трех літ не прийшло по 50 зр. — *Читатель з Гуцульщини*. Якже вам на то порадити? Кожда газета друкує повість такими малими куснями що дня. Великі віденьські газети подають звичайно повісти ще меньшими куснями, як *Буковина*. Що вражине розбиває ся, се певна річ. Інакше вражине має ся з повісти в книжці, котру можна перечитати за один-два дні, а інакше з порозриваних фейлетонів за два місяці. Але на то ради нема, хіба читайте уступами що кілька днів. Та повість виїде і в книжці. — *Українець*. Одержали, спасибі! — *М. К. з Б.* Не можна, мусить бути раз порядок. Брат-братом, а бриндія за гроші.

Телеграми „Буковини“.

3 дня 13-го цвітня 1897 року.

Букарешт. Нове міністерство румунське складає ся так: Президентом і міністром справ заграничних е Дмитро Стурдза, фінансів — Кантакузен, внутрішних — Перекидес; рільництва, торгової промислу і домен Столоян, просьвіти і віроісповіданя Спіро Гарет, публичних робіт — Зоніель Браціану, справедливости Александер Джувара, а війни генерал Берендей.

Касор. В місцевости Лабрус коло Касор підчас богослуженя завалила ся стеля церкви; погбло 8 людей, покалічило 30 дівчат, між ними 10 тяжко.

Царгород. Поміж Дірката і Мельцото Греки напали в трох місцевостях. Турецкі часописи кажуть, що то було правильне войско грецке, котре всюди відерли Турки. Страти Греків коло Країні були великі, в Турків малі.

Атени. Ходять чутки, що правильному войску на границі строго заборонили зачіпати ся з Турками і переступати границу. Згадані повісьте напади приписують Греки напастям Турків.

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТІ І ШКОЛІ

повинна знаходити ся

Народописна карта

українсько-руського народу,

владжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просвіта“, а виконана в літографічній закладі Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарська ціна карти, наклеєної вже на полотні, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просвіти“ і передплатників „Зорі“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Просвіті“ у Львові, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чимскорше!

П. Т.

Отсім маю честь повідомити шановних відбрателів, гостей і публіку, що я перебрав існуючий доси під фірмою

АНТІН ТАБАКАР і ГАІНА

склад корінних товарів, вині делікатесів

(заснований 1812 р.),

а окрім того

АГЕНТУРУ і СКЛАД РІЛЬНИЧИХ МАШИН

з днем 1-го липня с. р. і буду дальше вести під мою власною фірмою

СТЕФАН ГАІНА.

При сій нагоді складаю сердечну подяку за довіре, оказане так часто попередній фірмі, і прошу уклінно, мати те саме довіре на дальше і для мене, при чім запевняю, що все старатиму ся задоволити шановних гостей добірними товарами найліпшого сорта, низькими цінами і уважною услугою.

Прошу о часті замовлення і пишусь з поважанем

Стефан Гаїна.

Приватна клініка хірургічна

(Приватна лічниця операційна)

Д-РА СТ. КВЯТКОВСКОГО

емерит. оператора ц. к. хірург. клініки університетської

Більрота-Гуссенбавера у Відні

находить ся

в Чернівцях, улица Мецгера ч. 25.

В справі приймає хорих і інших інформацій треба удавати ся до управителя приватної клініки Д-ра Квятковского в Чернівцях, улица ратушева (дім Вішоффера.)

„Дністер“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові в домі „Просвіти“ Ринок 10.

перше і одинокє руске товариство асекураційне, припоручене Вєч. Духовенству і всім вірним через Впреосв. Митр. і Преосв. Еп. Ординарїяти всіх трех галицких Епархїй, обезпечає будинки, скот, господарскї знаряди, збіже в зерві і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнижшою оплатою.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контрааскураційними подають „Дністрови“ можливість обезпечувати і виплачувати і найвїсші суми.

Полїси „Дністра“ приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

На жите можна обезпечити ся через „Дністер“ після всіх можливих комбінацій в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористїйші услїва і видає полїси і квіти в рускїм азїці.

Товариство взаїмного кредиту „Дністер“, стоваришене зарєєстроване з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третих лиць вкладки до опрцентованї по 5 процент. Гваранція цілковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тільки власителям реальностей, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїлене агенції в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

Пам'ятайте на Народний Дім в Чернівцях!

ДРУКАРНЯ „РУСКОЇ РАДИ“

в Чернівцях.

Перша на Буковині

РУСКА ДРУКАРНЯ

в Народнім Домі

при улиці Петровича ч. 2.

приймає вєякі роботи друкарскї в мовах рускїй, польскїй і нїмецкїй.

ДОБІР БУКВ ВЕЛИКИЙ.

Роботи виконує ся скоро, солїдно і дешево.

Русини! удавайте ся з роботами до своєї рускої друкарні!

Рух поїздів залізничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-європейского годинника.

Приходять	Поїзди			Відходять	Поїзди		
	поспїшні	особові	мішані		поспїшні	особові	мішані
до Чернівців				з Чернівців			
З Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломиї і Снятина	1128	657	1028 550	До Снятина, Коломиї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня	347	941	1029 538
З Букарешту, Яс, Сучави, Глїбоки	329	912	1000 523	До Глїбоки, Сучави, Яс, Букарешту	1203	717	1048 616
З Новоселанцї, Садагури			1113 950	До Садагури, Новоселанцї			430 612

Підчеркнені числа означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-європейскїй час рїзнить ся від львівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на залїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкїм 12 год. 44 мінут.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовского.

За редакцію відповїдає Осип Маковей.

Для панів учителїв!

INSPECTIONSBERICHT

є на складї в друкарні

„Рускої Ради.“

Просимо о замовлення.

„РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях

має на складї отєї свої виданя:

„ІЛЮСТРОВАНА БІБЛІОТЕКА“

для молодїжи, міщан і селян з року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892 і 1894 по 1 зр. за рочник, а вєї 7 разом 6 зр.

„ЧУМА ГОРІЛЧАНА“

сумна історія, для перестороги і науки. 80 сторін за 20 кр.

„Слова правди і науки“

з поезий Тараса Шевченка. Цїна 10 кр.

„25 повісток“

для чемних діточок.

32 сторін. Цїна 10 кр.

„ПРОСКУРКА“

Даруночок для руских діточок. Ю. Федьковича 10 кр.

На почтову пересилку треба додати по 5 кр. за річник „Бібліотеки“, а по 2 кр. за кожду поодинокую книжочку.

Замовлення приймає й редакція „Буковини.“